

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1567/21-E

Název	Základní škola, Nasavrky, okres Chrudim
Sídlo	Školní 275, 538 25 Nasavrky
E-mail	zs.nasavrky@seznam.cz
IČ	70188955
Identifikátor	650023731
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Renata Odvářková
Zřizovatel	město Nasavrky
Místo inspekční činnosti	Školní 275, 538 25 Nasavrky
Termín inspekční činnosti	4. až 6. 1. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola, Nasavrky, okres Chrudim (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

V době inspekce se v základní škole vzdělávalo 230 žáků v 11 třídách. Počet žáků a tříd se od roku 2016 mírně zvýšil, kapacita školy je využita z 58 %. Aktuálně škola eviduje čtyři žáky s odlišným mateřským jazykem a 28 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Dva žáci plní povinnou školní docházku v zahraničí. Výuka je vedena podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Společně růst*. Činnost školní družiny se uskutečňuje v jednom oddělení podle školního vzdělávacího programu pro školní družinu *Hrou poznáváme svět*. Nejvyšší povolený počet účastníků je stabilně 30 přihlášenými žáky naplňován. Stravování žáků a zaměstnanců zabezpečuje školní jídelna v budově školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy splňuje předpoklady pro výkon funkce, ve které působí od roku 2018. Průběžně si rozšiřuje své odborné a manažerské dovednosti. K utváření vize školy přistupuje koncepčně, vychází z dlouholeté znalosti a analýzy podmínek vzdělávání v daném místě. S cíli a prioritami ve vzdělávací oblasti seznámila pedagogy a ve spolupráci s nimi se je postupně snaží naplňovat. Se svým zástupcem průběžně plánuje, monitoruje, vyhodnocuje a přijímá opatření pro další rozvoj školy. Ve školním roce 2020/2021 měli zákonní zástupci možnost vyjádřit se k úrovni vzdělávání ve škole v rámci dotazníkového šetření. Jeho výsledky jsou cennou zpětnou vazbou pro práci vedení školy.

Pravidla organizace činností jsou ve škole funkčně nastavena ve vnitřních dokumentech. Pedagogická rada jako poradní orgán ředitelky školy na svých jednáních převážně řeší organizační záležitosti, legislativní změny, analyzována je hospitační činnost, méně v souvislostech výsledky vzdělávání žáků. Metodické orgány nejsou vzhledem k menšímu počtu členů pedagogického sboru zavedeny. Podle potřeby se schází odděleně pedagogové prvního stupně a na druhém stupni podle jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Pedagogický sbor se od předešlé inspekce částečně obměnil a rozšířil. Učitelé i vychovatelka školní družiny splňují odbornou kvalifikaci. Příslušná oborová odbornost (aprobace) chybí např. pro výuku zeměpisu, chemie nebo fyziky. Ředitelka školy si ponechala ve své působnosti vedení školní družiny. Zástupce ředitelky a zároveň koordinátor a metodik ICT poskytuje potřebnou odbornou pomoc učitelům, zajišťuje počítačové vybavení a aktuálně připravuje obsahové úpravy v osnovách předmětu informatika. Kolektiv doplňují čtyři asistentky pedagoga. Školní poradenské pracoviště poskytuje komplexní služby v oblasti výchovného poradenství a prevence rizikového chování žákům, zákonným zástupcům i pedagogům. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami koordinuje výchovná poradkyně (učitelka prvního stupně) v součinnosti s ředitelkou školy, která zastává i funkci kariérového poradce. Přestože je jejich působení vymezeno, méně zřejmá je jejich metodická podpora učitelů a asistentů pedagoga z hlediska účinné spolupráce a zprostředkování nových poznatků pedagogické diagnostiky.

Vedení školy podporuje vzájemnou spolupráci vyučujících a jejich pedagogický rozvoj. Přínosem jsou absolvované semináře organizované pro celou sborovnu, bohatá je účast učitelů na individuálních vzdělávacích akcích včetně webinářů. Jejich absolvování se příznivě odráží v průběhu výuky. Sdílení zkušeností formou vzájemných hospitací bylo omezeno obdobím pandemie.

Prostorové podmínky se od minulé inspekce nezměnily, jsou velmi dobré. Vedení školy se daří postupně naplňovat stanovený cíl zlepšování pracovních podmínek pro žáky a učitele. Klade důraz na vybavení informačními technologiemi a didaktickou technikou, učitelé je celkem efektivně využívají. Příležitostí ke zlepšení je dovybavit interaktivní technikou všechny třídy prvního stupně. Zajištěním pomůcek pro základy programování se škola již

prakticky připravuje na změnu pojetí výuky informatiky. Nové soupravy pro zkoumání a pozorování, mikroskopy, obrazové a textové soubory vedou žáky k hlubšímu zájmu o získávání nových poznatků v přírodovědných předmětech a environmentálně zaměřených projektech.

Žákovský nábytek v kmenových třídách odpovídá ergonomickým požadavkům, naopak ve školní družině je zastaralý a výškově nevhodný. Samostatný prostor herny školní družiny v blízkosti tělocvičny je výhodou pro její činnost. Je zde ale málo úložného nábytku pro hračky a stavebnice, chybí vhodná odpočinková místa pro relaxaci a utváření sociálních vztahů mezi žáky. Prostředí uvnitř i před hernou nepůsobí uspořádaně a esteticky. Zastaralá jsou i některá odpočinková místa pro žáky na chodbách. Nové moderní společné zázemí pro pedagogy ve sborovně zatím kontrastuje s opotřebovaným vybavením v kabinetech.

Škola vede žáky ke zdravému životnímu stylu. Nadále nabízí společné dopolední svačiny, součástí přípravy obědů jsou zdravé suroviny a pokračují projekty ke zlepšení stravovacích návyků *Mléko do škol, Ovoce do škol*. Sportovně zaměřené zájmové kroužky a kurzy, organizované sportovní dny přispívají k rozvoji pohybových aktivit žáků a jejich zdatnosti. Žáci jsou pravidelně poučováni o bezpečnosti při pobytu ve škole i před pořádanými akcemi. Tematika bezpečnosti a ochrany zdraví je účelně zařazována do výuky jednotlivých předmětů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitovaná výuka na prvním stupni byla připravená, tematicky propojená a měla činnostní charakter. Většinou nechybělo stanovení cíle hodiny, v menší části bylo sděleno jen téma. Méně pozornosti bylo věnováno potřebnému usměrňování např. sezení žáků v lavici, úchopu psacího náčiní, úpravě pracovní plochy, ale i samotné komunikaci žáků, a to z hlediska délky jejich promluvy a rozvoje vyjadřovacích schopností. V situacích, kdy žáci ztráceli pozornost a soustředění při déle trvající činnosti, nebyly vždy zařazeny potřebné relaxační chvíle nebo uvolňovací prvky. V polovině hodin byla výrazněji zastoupena frontálně vedená výuka doplněná účelnou samostatnou prací žáků. Zcela zřejmé bylo vedení žáků ke kooperativním činnostem v menších skupinách nebo i dvojicích. Žáci měli zažité postupy při společné práci a uměli vzájemně dobře komunikovat. Většinou se spontánně zapojovali do učení a snažili se dodržovat dohodnutá třídní pravidla. V některých částech hodin byla míra hluku vyšší, což u některých žáků s potřebou více se soustředit nepřispívalo k jejich pracovní pohodě. Pokud byla ve třídě k dispozici didaktická technika, pak s ní pracovali častěji učitelky. Názorné pomůcky byly využity v různé míře. Promyšlené krátké logopedické chvíle a občasné propojování viděného a slyšeného spojení nebo slova by více napomohly zlepšování chápání obsahu učiva u žáků s odlišným mateřským jazykem. Zapojení asistentek pedagoga do výuky mělo různou úroveň. Účinné bylo jejich uplatnění při péči o starší žáky s odlišným mateřským jazykem. - V závěru výuky většinou zaznělo stručné shrnutí poznatků, snaha žáků zhodnotit svoji práci nebo spolupráci se spolužáky byla patrná v některých hodinách. Méně času zbylo na ověření pochopení učiva. Zatím se v praxi příliš neprojevila průběžná formativní zpětná vazba ze strany učitelů i širší sebereflexe starších žáků.

Hospitované hodiny na druhém stupni byly promyšlené, s množstvím aktivit, převládala v nich příjemná atmosféra podporující učební proces a přispívající k pozitivním vztahům ve třídě. Žáci se nebáli zeptat, bez obav formulovali svoje názory, většinou dodržovali domluvená pravidla. Stanovené vzdělávací cíle směřovaly především k rozvoji žákovských vědomostí a dovedností, postojů se dotýkaly méně. Učitelé je v úvodu hodin zpravidla

správně vymezili, jejich dosažení podporovaly vhodně zvolené formy a metody výuky. Žáci byli motivováni k učení, vesměs pracovali aktivně a se zájmem, řešení úloh ve skupinách účinně posilovalo jejich spolupráci a schopnost diskuse. V některých hodinách byla podporována obsahově náročnější komunikace, důraz byl kladen na argumentaci a uvažování v souvislostech. Efektivitu vyučování zvyšovala také vhodně zařazená práce s chybou, zdařilé mezipředmětové propojení či projekce probíraných témat do situací běžného života. Pro vypracování úkolů či přípravu odpovědi vyučující poskytovali dostatek času, vyjadřovali očekávání úspěšného splnění úlohy. Podpora vzdělávání názornými pomůckami byla menší, přínosem však byla příležitostná práce s moderními zdroji informací – s tablety nebo s mobilními telefony. Diferenciace výuky podle možností žáků je příležitostí ke zlepšení do budoucna, v rámci inspekční činnosti bylo se všemi žáky pracováno stejným tempem na úlohách jednotné obtížnosti. Jen pro rychlejší žáky byla občas připravena další práce. Poskytovaná zpětná vazba ze strany pedagogů měla různou úroveň, od stručných výroků o správnosti žákovských odpovědí po kvalitní formativní hodnocení s naznačením možností rozvoje, jež bylo dobře využitelné pro další učení. Ve všech hodinách bylo v rozdílné míře zaznamenáno sebehodnocení žáků podle předem známých kritérií, v některých případech se jednalo o přínosnou sebereflexi podporující jejich vzdělávací pokrok. Pozitivem je již automatické vyčleňování dostatečného časového prostoru v závěru výuky pro tyto hodnotící aktivity.

Vzdělávání ve školní družině svým obsahem navazuje na vzdělávací cíle příslušného školního vzdělávacího programu. Zřetelná byla snaha vychovatelky zpříjemnit žákům relaxaci po vyučování formou spontánních aktivit a napomáhat utváření dobrých vzájemných vztahů mezi žáky. Respektovala jejich individuální zájmy, ochotu zapojit se do kolektivu i délku doby pro odpočinek. Žáci mají mnoho příležitostí trávit čas v tělocvičně a venku (vycházky do okolí, hry v přírodě, sport na hřišti před školou).

Hodnocení výsledků vzdělávání

K průběžnému sledování úrovně výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech využívají učitelé obvyklé diagnostické a evaluační nástroje (pedagogické pozorování, ověřování získaných vědomostí a dovedností atd.). Získané údaje o posunech žáků si zaznamenávají v menší míře, prioritou je klasifikace. Ke konkretizaci opatření pro rozvoj žáků a individualizaci vzdělávacích aktivit zatím tato zjištění neslouží. Velmi přínosné pro rozvoj osobnosti žáků je jejich vedení k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, jež se stává pravidelnou a plnohodnotnou součástí vzdělávacího procesu. Cennou zpětnou vazbu o kvalitě výuky poskytuje vedení školy externí testování, výkony žáků zpravidla odpovídají oblasti republikového průměru.

Pravidelně čtvrtletně jsou pedagogickou radou projednávány vzdělávací výsledky na úrovni tříd. Na konci školního roku 2020/2021 prospělo s vyznamenáním přibližně 67 % žáků. Oproti červnu 2015 se jednalo o výrazné zlepšení, a to zejména na druhém stupni (přibližně o 16 %), což souviselo s respektováním doporučení MŠMT k pozitivnímu hodnocení po dlouhém období online výuky. Na prvním stupni měl ve dvou nejnižších ročnících možnost zažít pocit úspěchu skoro každý žák, což bylo významnou motivací pro jejich další školní práci. Systém práce s žáky ohroženými školním neúspěchem je vhodně založen na doučovacích aktivitách, na možnosti opravit si známku přezkoušením apod. Příležitostí ke zlepšení je metodická pomoc vyučujícím při naplňování a vyhodnocování funkčnosti podpůrných opatření určených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Přibližně jedna třetina z nich totiž spadá do oblasti rizika školního neúspěchu.

Pozitivní bilance hodnocení chování odráží úspěšnou snahu školy směřovat žáky k osvojování sociálních dovedností a morálních hodnot. Škole se daří zachycovat projevy rizikového chování (např. kyberšikana, vandalismus), řešit je a přijímat opatření ve spolupráci všech zainteresovaných, včetně odborníků z jiných institucí. V případě potřeby jsou udělována kázeňská opatření, k posílení pozitivního chování a podněcení zájmu o vzdělávání jsou využívány pochvaly třídních učitelů a ředitelky školy. Četné preventivní aktivity se uskutečňují prostřednictvím výuky, organizováním pravidelných třídnických hodin, činností různě zaměřených zájmových kroužků školy i pokračující nabídkou oborů ZUS Slatiňany. Vyhodnocování účinnosti preventivních aktivit pro žáky se zlepšilo.

Důležitou součástí života školy je účast žáků v různých soutěžích (např. Prezentiáda, S-robot) a její prezentace na veřejnosti, což bylo v posledních dvou letech výrazně ovlivněno přítomností pandemie Covid-19. Většina akcí se neuskutečnila, jejich konání bylo přesunuto na pozdější dobu.

Závěry

Vývoj školy

- personální změna na pozici ředitelky školy
- zvýšení počtu žáků a tříd, obměna a rozšíření pedagogického sboru včetně asistentů pedagoga
- postupné zlepšování materiálních podmínek školy
- zlepšilo se vyhodnocování účinnosti preventivních aktivit pro žáky

Silné stránky

- absolvované další vzdělávání pedagogických pracovníků se příznivě odráží v jejich profesním rozvoji a ve vyučování
- zařazování různých aktivizujících forem a metod práce do každé vyučovací hodiny, využívání prvků formativního hodnocení a vedení žáků k sebereflexi přispívá k zefektivnění vzdělávání zejména na 2. stupni
- pestrá nabídka zájmových kroužků a realizované školní a mimoškolní aktivity napomáhají k utváření pozitivního klimatu ve škole a zvyšují účinnost prevence rizikového chování žáků

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- chybějící diferenciací obtížnosti úkolů s ohledem na výukové možnosti žáků rychlejších a nadanějších
- v rámci výchovného poradenství méně zřejmá metodická pomoc vyučujícím při naplňování a vyhodnocování funkčnosti podpůrných opatření určených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a malá metodická podpora spolupráce asistenta pedagoga s učitelem v průběhu výuky

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- soustředit pozornost na diferenciaci obtížnosti úkolů pro žáky, zařazovat více činností pro rychlejší a nadanější žáky
- dovybavit interaktivní technikou všechny třídy prvního stupně
- přistupovat k vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků za pololetí v širších souvislostech
- vytvářet v hodinách více příležitostí k rozvoji komunikativních dovedností žáků z hlediska délky jejich promluvy a rozvoje vyjadřovacích schopností
- zařazovat v hodinách pro žáky s odlišným mateřským jazykem vhodně logopedické chvíle a propojovat pro lepší chápání obsah obtížných slov s obrazovým materiálem
- podporovat soustředění mladších žáků vhodným zařazováním relaxačních nebo pohybových chvil
- promyslet ve školní družině možnosti obměny nábytku pro žáky a vytvořit pro jejich lepší relaxaci i utváření sociálních vztahů účelná odpočinková místa

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 4. 1. 2022
2. Jmenování do funkce ředitelky školy, čj. NASA 0697/2018 ze dne 4. 5. 2018 s účinností od 1. 8. 2018
3. *Koncepce rozvoje Základní školy Nasavrky na období 2018 – 2022* ze dne 1. 3. 2018
4. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021 ze dne 24. 9. 2021
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Společně růst* s platností od 1. 9. 2017
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu *Hrou poznáváme svět* s platností od 1. 9. 2018
7. Školní matrika, školní rok 2021/2022
8. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
9. Rozvrhy hodin tříd a pedagogů, školní rok 2021/2022
10. Školní řád základní školy s účinností od 1. 1. 2021
11. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 1. 2022
12. Vnitřní řád školní jídelny s platností od 1. 9. 2020
13. Záznamy z jednání pedagogických rad, školní roky 2020/2021 a 2021/2022

14. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků, školní rok 2021/2022
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková,
školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková v. r.

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

V Pardubicích 27. 1. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Renata Odvářková, ředitelka školy

Mgr. Renata Odvářková v. r.

V Nasavrkách 3. 2. 2022